

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้และบริโภคผักของผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่ แผนกศัลยศาสตร์ โรงพยาบาลมหารajah นครเชียงใหม่ซึ่งได้รับการรักษาด้วยเคมีบำบัดผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย โดยแบ่งเป็น 4 ส่วนดังนี้ คือ

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลความรู้เรื่องอาหารกับโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่ของผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่
- ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับบริโภคผักของผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่
- ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้เรื่องอาหารกับโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และบริโภคผักของผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

1.1 ข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่างได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ ระดับการศึกษา ระดับรายได้ แหล่งรายได้ และจำนวนสมาชิกในครอบครัวดังแสดงในตารางที่ 1, 2 และ 3

ตารางที่ 1 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม เพศ อายุ และ อาชีพ

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	16	53.3
หญิง	14	46.7
อายุ (ปี)		
26-35	4	13.3
36-45	7	23.3
46-55	9	30.0
56-65	3	10.0
66-75	6	20.0
>75	1	3.3
อาชีพ		
เกษตรกร	11	36.7
รับจ้าง	13	43.3
รับราชการ	3	10.0
กิจการส่วนตัว	2	6.7
รัฐวิสาหกิจ	1	3.3

จากตารางที่ 1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชายจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 53.3 และเป็นเพศหญิง จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 46.7 มีอายุระหว่าง 46-55 ปีมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.0 และมีอาชีพรับจ้างมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.3

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษาและระดับรายได้

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ระดับการศึกษา		
ไม่ได้รับการศึกษา	1	3.3
ประถมศึกษาตอนต้น	16	53.3
ประถมศึกษาตอนปลาย	3	10.0
มัธยมศึกษาตอนต้น	4	13.3
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3	10.0
อนุปริญญา	2	6.7
ปริญญาตรี	1	3.3
ระดับรายได้ (บาท/เดือน)		
ไม่มีรายได้- < 1000	14	46.6
1001-3000	3	10.0
3001-6000	4	13.3
6001-9000	4	13.3
> 9000	5	16.7

จากตารางที่ 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาตอนต้นคิดเป็นร้อยละ 53.3 และมีระดับรายได้ตั้งแต่ไม่มีรายได้จนถึงรายได้น้อยกว่า 1000 บาทต่อเดือนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.6

ตารางที่ 3 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม การนับถือศาสนา สถานภาพ แหล่งรายได้ และจำนวนสมาชิกในครอบครัว

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
ศาสนา		
พุทธ	28	93.3
คริสต์	2	6.7
สถานภาพ		
โสด	1	3.3
คู่	27	90.0
หม้าย หย่า แยก	2	6.7
แหล่งรายได้		
ได้รับจากบุตร	11	36.7
สามีหรือภรรยา	6	20.0
ญาติ	2	6.7
บำเหน็จบำนาญ	2	6.7
จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
2 คน	5	16.7
3 คน	10	33.3
4 คน	7	23.3
5 คน	6	20.0
6 คน	2	6.7

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่ นับถือพุทธศาสนา คิดเป็นร้อยละ 93.3 และมีสถานภาพคู่ คิดเป็นร้อยละ 90.0 ส่วนใหญ่ มีรายได้จากบุตรมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 36.7 และมีจำนวนสมาชิกในครอบครัว มากที่สุด 3 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3

1.2 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่สัมพันธ์กับการดูแลสุขภาพ ได้แก่ ประวัติการดื่มสุรา การสูบบุหรี่ การออกกำลังกาย การได้รับความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวขณะเจ็บป่วย และแหล่งความรู้ ดังแสดงในตารางที่ 4 และ 5

ตารางที่ 4 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม การสูบบุหรี่ และการดื่มสุรา

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
การดื่มสุรา		
ไม่ดื่มเลย	17	56.7
ดื่มนานๆ ครั้ง	10	33.3
ดื่ม 1 ครั้ง/สัปดาห์	1	3.3
การสูบบุหรี่		
ไม่สูบบุหรี่	16	53.3
เคยสูบบุหรี่	8	26.7
สูบบุหรี่เป็นประจำ	6	20.0

จากตารางที่ 4 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่ดื่มสุรา คิดเป็นร้อยละ 56.7 และไม่สูบบุหรี่ คิดเป็นร้อยละ 53.3 แต่ก็ยังมีกลุ่มตัวอย่างที่ดื่มสุราและสูบบุหรี่ คิดเป็นร้อยละ 3.3 และ 20.0 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตาม การออกกำลังกาย การได้รับความรู้
แหล่งได้รับความรู้

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
การออกกำลังกาย		
ออกกำลังกายเป็นประจำ	10	33.3
ออกกำลังกายบ่อยครั้ง	13	43.3
ออกกำลังกายนานๆครั้ง	3	10.0
ไม่เคยออกกำลังกายเลย	4	13.3
การได้รับความรู้		
เคยได้รับความรู้	16	53.3
ไม่เคยได้รับความรู้	14	46.7
แหล่งความรู้		
แพทย์ พยาบาล	13	43.3
นิตยสาร วารสาร	10	33.3

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการออกกำลังกายบ่อยครั้งมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.3 ส่วนการได้รับความรู้ เคยได้รับความรู้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 53.3 และได้รับความรู้จากแพทย์ พยาบาลมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 43.3

ส่วนที่ 2 ความรู้ของผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความรู้เกี่ยวกับมะเร็งลำไส้ใหญ่

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ความรู้เรื่องอาหารกับมะเร็ง	10.23	3.46
ความรู้ด้านอาหารกับการป้องกันมะเร็ง	4.23	1.79
ความรู้ด้านอาหารที่เป็นสารก่อมะเร็ง	6.03	1.97

จากตารางที่ 6 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้อยู่ในเกณฑ์ดี โดยมีคะแนนเฉลี่ยของความรู้เท่ากับ 10.23 และมีความรู้ด้านอาหารกับการป้องกันมะเร็งอยู่ในเกณฑ์ดีมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 และมีความรู้ด้านอาหารที่เป็นสารก่อมะเร็งอยู่ในเกณฑ์ปานกลางมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.03 ตามลำดับ

ส่วนที่ 3 บริโภคนิสัยของผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ คะแนนความเชื่อในการบริโภคอาหารของกลุ่มตัวอย่าง

รายการ	Mean	Std.Deviation
ความเชื่อในการบริโภคอาหาร	5.40	1.79

จากตารางที่ 7 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความเชื่อที่ถูกต้องในการบริโภคอาหารอยู่ในเกณฑ์ปานกลางโดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 5.40

ตารางที่ 8 จำนวนร้อยละของความชอบ / ไม่ชอบในการบริโภคอาหารของกลุ่มตัวอย่างที่
จำแนกเป็นรายการดังต่อไปนี้

รายการ	ชอบ (%)	ไม่ชอบ (%)
หมวดผักและผลไม้		
ผักที่มีคุณสมบัติเป็นสมุนไพรเช่น พริก ขิง ข่า ตะไคร้	70.0	30.0
ผักที่มีสีเขียวจัด เหลืองจัด แดงจัด เช่น ตำลึง ฟักทอง	73.3	26.7
ผลไม้ เช่น มะม่วง มะละกอย	66.7	33.3
หมวดธัญพืช		
ข้าวกล้อง	26.7	73.3
ถั่วเมล็ดแห้ง	76.7	23.3
หมวดไขมันและน้ำมัน		
น้ำมันถั่วเหลือง	86.7	13.3
น้ำมันปาล์ม	26.7	73.3
น้ำมันรำ	10.0	90.0
น้ำมันหมู	40.0	60.0
หมวดอาหารทะเล		
ปลาทุ หอย ปลาหมึก	76.7	23.3
หมวดเนื้อสัตว์		
เนื้อสัตว์ที่ปรุงด้วยการปิ้งย่าง	93.3	6.7
เนื้อสัตว์ที่ปรุงด้วยการลวก	93.3	6.7
เนื้อสัตว์ที่ปรุงด้วยการทอด	70.0	30.0
หมวดอาหารที่มีสารเจือปน		
แฮม ไส้กรอก หมูยอ เนื้อสวรรค์	50.0	50.0
เค้ก โคนัท คุกกี้	70.0	30.0
หมวดเครื่องดื่ม		
นมถั่วเหลือง	80.0	20.0
สุราหรือเบียร์	36.7	63.3

จากตารางที่ 8 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความชอบในการบริโภคเนื้อสัตว์ที่ปรุงด้วยการปิ้งย่างและลาบมากที่สุด รองลงมาคือความชอบในการบริโภคน้ำมันถั่วเหลืองมากที่สุด และถัดมาคือความชอบในการบริโภคเครื่องคั่วประเภทนมถั่วเหลือง และอันดับที่สามคือผักที่มีสีเขียวเข้ม ผักที่มีคุณสมบัติเป็นสมุนไพรและผลไม้

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความถี่ในการบริโภคอาหารของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกเป็นรายหมวด

รายการ	Mean	Std.Deviation
หมวดผักและผลไม้		
ผักที่มีคุณสมบัติเป็นสมุนไพร	2.87	0.43
ผักที่มีสีเขียวจัด เหลืองจัด แดงจัด	2.77	0.50
ผลไม้ เช่น มะม่วง มะละกอ	2.33	0.60
หมวดธัญพืช		
ข้าวกล้อง	0.50	0.57
ถั่วเมล็ดแห้ง	1.13	0.68
หมวดไขมันและน้ำมัน		
น้ำมันถั่วเหลือง	2.76	0.50
หมวดอาหารทะเล		
ปลา หอย ปลาหมึก	2.13	0.86
หมวดเนื้อสัตว์		
เนื้อสัตว์ทอด	2.63	0.56
เนื้อสัตว์ปิ้งย่าง	2.43	0.57
เนื้อสัตว์ลาบ	2.46	0.82
หมวดอาหารที่มีสารเจือปน		
แฮม ไส้กรอก หมูยอ เนื้อสวรรค์	2.10	0.71
ขนมเค้ก คุกกี้ โดนัท	2.67	0.48
หมวดเครื่องดื่ม		
นมถั่วเหลือง	1.47	1.00
สุราหรือเบียร์	0.60	0.72

จากตารางที่ 9 พบว่า ในหมวดผักและผลไม้อุดมด้วยวิตามินซีที่มีความถี่ในการบริโภคผักที่มีคุณสมบัติเป็นสมุนไพรมากที่สุด รองลงมาคือผักที่มีสีเขียวจัด เหลืองจัดแดงจัด และถัดมาคือผลไม้ ส่วนในหมวดไขมันและน้ำมันที่มีความถี่ในการบริโภคน้ำมันที่เป็นผลิตภัณฑ์จากถั่วเหลืองมากที่สุด ส่วนในหมวดอาหารที่มีสารเจือปนพบว่ามีความถี่ในการบริโภคขนมเค้ก คุกกี้ โดนัทมากที่สุด ส่วนในหมวดเนื้อสัตว์นั้นมีความถี่ในการบริโภคเนื้อสัตว์ทอดมากที่สุด รองลงมาคือลาบ และเนื้อสัตว์ที่ปรุงด้วยการปิ้งย่าง ส่วนในหมวดที่มีความถี่ในการบริโภคน้อยที่สุดคือ ข้าวกล้อง รองลงมาคือ สุรา หรือเบียร์ และอันดับที่สามคือถั่วเมล็ดแห้ง

ส่วนที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้เรื่องอาหารกับโรคมะเร็งลำไส้ใหญ่และบริโภคนิสัย
ของผู้ป่วยมะเร็งลำไส้ใหญ่

ตารางที่ 10 ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความเชื่อรวมกับความรู้เป็นรายชื่อของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	rpb
1 เส้นใยอาหารกับการลดอัตราการเกิดมะเร็ง	0.265
2 อาหารที่ให้พลังงานสูงกับการเกิดมะเร็ง	0.160
3 สารเจือปนในอาหารกับการเกิดมะเร็ง	0.000
4 การปรุงอาหารด้วยการปิ้งย่างกับการเกิดมะเร็ง	0.137
5 เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กับการเกิดมะเร็ง	0.036
6 ผลไม้ที่มีรสเปรี้ยวกับการต้านมะเร็ง	0.290
7 ผักที่มีสีเขียวจัด กับการต้านมะเร็ง	0.139
8 ผลไม้ที่มี สีเหลืองจัด แดงจัด กับการต้านมะเร็ง	0.436*
9 สีส้มเคราะห์ผสมอาหารกับการเกิดโทษต่อร่างกาย	0.009
10. อาหารที่ผ่านกรรมวิธีการหมักจะมีสารดินประสิวที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ	0.046
11. ควันบุหรี่จะมีสารที่ก่อให้เกิดมะเร็ง	0.113
12. การบริโภคอาหารที่หลากหลายทำให้ได้รับสารอาหารครบถ้วน	0.278
13. การควบคุมการถูกลามของมะเร็งทำได้ โดยการควบคุมน้ำหนัก	0.481*
14. อาหารที่มีสารเจือปนไม่มีประโยชน์ต่อสุขภาพ	0.326
15. การบริโภคเนื้อสัตว์ที่มีสีแดงจะทำให้มีผลกระทบต่อสุขภาพ ของผู้ป่วยมะเร็ง	0.303

* $p < 0.05$

จากตารางที่ 10 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความเชื่อรวมกับคะแนนความเชื่อรวม ของกลุ่มตัวอย่าง มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ในเรื่อง ผัก ผลไม้ที่มีสีเขียวจัด เหลืองจัด แดงจัด กับการต้านมะเร็ง และการควบคุมน้ำหนักเป็นแนวทางหนึ่งในการควบคุมการถูกลามของมะเร็ง

ตารางที่ 11 ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความเชื่อรวมกับการตอบถูกผิดเป็นรายชื่อของกลุ่มตัวอย่าง

ตัวแปร	rpb
1. การบริโภคอาหารบึ่ง ینگกับการถูกลามของมะเร็ง	0.402*
2. การบริโภคเนื้อสัตว์สัมพันธ์กับความมีฐานะดี	0.114
3. ถั่วเหลืองกับการต้านมะเร็ง	0.113
4. ผัก ผลไม้ กับการต้านมะเร็ง	0.488*
5. การบริโภคผัก ผลไม้สัมพันธ์กับความมีฐานะยากจน	0.003
6. การบริโภคอาหารที่ให้พลังงานสูงและบริโภคอาหารที่ให้เส้นใยในปริมาณน้อยมีความเสี่ยงต่อการถูกลามของมะเร็ง	0.515 *
7. พิษภัยจากการบริโภคอาหารที่มีสีสังเคราะห์ผสมอาหาร	0.339
8. สารดินประสิวกับการถูกลามของมะเร็ง	0.113
9. การบริโภคปลาเพื่อป้องกันการถูกลามของมะเร็ง	0.176
10. เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์กับการถูกลามของมะเร็ง	0.271

* $P < 0.05$

จากตารางที่ 11 พบว่า ความเชื่อรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กับคะแนนรวมของความรู้อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) คือ ความเชื่อเกี่ยวกับ การบริโภคอาหารที่ปรุงด้วยการบึ่ง ینگกับการถูกลามของมะเร็ง การบริโภคอาหารที่ให้พลังงานสูงและการบริโภคอาหารที่ให้เส้นใยต่ำมีผลต่อการถูกลามของมะเร็ง และ การบริโภคผลไม้และผักมีผลในการต้านมะเร็ง

ตารางที่ 12 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้รวมกับความชอบ/ไม่ชอบในการบริโภคอาหาร
ของกลุ่มตัวอย่างที่จำแนกเป็นรายข้อ

หมวดอาหาร	rp
หมวดผักและผลไม้	
ผักที่มีคุณสมบัติเป็นสมุนไพร เช่น พริก ขิง ข่า ตะไคร้ ใบมะกรูด	0.472**
ผักที่มีสีเขียวจัดเช่น ตำลึง ชะอม	
ผักที่มีสีเหลืองจัด แดงจัด เช่น ฟักทอง มะเขือเทศ	0.484*
ผลไม้ เช่น มะม่วง มะละกอ	0.423*
หมวดธัญพืช	
ข้าวกล้อง	0.003
ถั่วเมล็ดแห้ง	0.177
หมวดไขมันและน้ำมัน	
น้ำมันถั่วเหลือง	0.088
น้ำมันปาล์ม	0.047
น้ำมันรำ	0.088
น้ำมันหมู	0.264
หมวดอาหารทะเล	
ปลาทุ ปลาหมึก หอย	0.147
หมวดเนื้อสัตว์	
เนื้อสัตว์ที่ปรุงด้วยการปิ้งย่าง	0.215
เนื้อสัตว์ที่ปรุงด้วยการทอด	0.195
เนื้อสัตว์ที่ปรุงด้วยการแกง	0.136
เนื้อสัตว์ที่ปรุงด้วยการลาบ	0.058

● P < 0.05

ตาราง 12 (ต่อ)

หมวดอาหาร	tpb
หมวดอาหารที่มีสารเจือปน	
แฮม ไส้กรอก	0.256
ลูกชิ้น หมูยอ เนื้อสวรรค์	0.088
หมวดขนม	
เค้ก คุกกี้ โดนัท	0.024
หมวดเครื่องดื่ม	
นมถั่วเหลือง	0.015
สุรา เบียร์	0.176

จากตารางที่ 12 พบว่า คะแนนความรู้รวมกับความชอบ / ไม่ชอบในการบริโภคอาหารที่จำแนกเป็นรายชื่อของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ในรายการต่อไปนี้ อาหารประเภทผักที่มีคุณสมบัติเป็นสมุนไพร ผักที่มีสีเขียวจัด แดงจัด เหลืองจัด และผลไม้ตามลำดับ

ตารางที่ 13 ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความรู้เรื่องอาหารกับมะเร็งกับความถี่ในการบริโภคอาหารของกลุ่มตัวอย่าง (ประจํา บ่อยครั้ง นานๆครั้ง ไม่เคยเลย)

หมวดอาหาร	Chi- Square
หมวดผักและผลไม้	
ผักคำลิ่ง ชะอม ฟักทอง	2.83*
พริก หอม กระเทียม	0.84*
แตงโม ส้มเขียวหวาน ฝรั่ง	3.99*
หมวดธัญพืช	
ข้าวกล้อง	0.29*
ถั่วเมล็ดแห้ง	1.56*
หมวดไขมันและน้ำมัน	
น้ำมันที่ผลิตจากถั่วเหลือง	0.29*
น้ำมันหมู	0.25*
หมวดอาหารทะเล	
ปลาชารุณหรือปลาทู	0.55*
หมวดเนื้อสัตว์	
เนื้อสัตว์ทอด	2.39*
ลาบดิบ	0.90*
ลาบปรุงสุก	0.35*
เนื้อสัตว์ ปิ้ง ย่าง	8.09
หมวดอาหารที่มีสารเจือปน	
แฮม ไส้กรอก	4.50*
หมูยอ เนื้อสวรรค์ ลูกชิ้น	0.26*
เค้ก คุกกี้ โดนัท	15.22
หมวดเครื่องดื่ม	
เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์	0.15*
นมถั่วเหลือง	1.17*

* P<0.05

จากตารางที่ 13 พบว่า คะแนนความรู้เรื่องอาหารกับมะเร็งกับความถี่ในการบริโภคของกลุ่มตัวอย่างมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ในเกือบทุกหมวดอาหารยกเว้น เนื้อสัตว์ที่ปรุงด้วยการปิ้ง ย่าง และขนมเค้ก คุกกี้ โดนัท